

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Dalilou Marečkovou v právní věci žalobce: **I. H.**, nar. x, státní příslušnost Ukrajina, t. č. Pobytové středisko Kostelec nad Orlicí, Rudé armády 1000, Kostelec nad Orlicí, zastoupeného JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Jablonského 604, Plzeň, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, pošt. schr. 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2013, č. j. OAM-275/LE-BE03-K07-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Ustanovené advokátce JUDr. Anně Doležalové se přiznává odměna za zastoupení žalobce ve výši 10.200,- Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 6. 12. 2013, č. j. OAM-275/LE-BE03-K07-2013, rozhodl žalovaný podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), o neudělení mezinárodní ochrany žalobci.

Toto rozhodnutí žalobce napadl žalobou, ve které uvedl, že žalovaný nedostatečně zdůvodnil, proč se rozhodl žalobci neudělit tzv. humanitární azyl (§ 14 zákona o azylu).

V této souvislosti konstatoval, že není jeho povinností, aby uvedl, jakého typu mezinárodní ochrany se domáhá. Žalobce rovněž zpochybnil závěr žalovaného o neudělení doplňkové ochrany (§ 14a) a uvedl, že by mu v případě návratu hrozilo pronásledování od bývalé manželky a poukázal na nefunkční ukrajinský justiční systém. S ohledem na uvedené navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, svědčící o tom, že by mu humanitární azyl měl být poskytnut. Pokud jde o doplňkovou ochranu, pak konstatoval, že žalobcem uváděné důvody nelze podřadit pod žádný z důvodů podle ust. § 14a zákona o azylu. Proti navrhl zamítnutí žaloby. Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce požádala o mezinárodní ochranu dne 21. 10. 2013. Ve své žádosti, a v následném pohovoru, uvedl, že na Ukrajině pracoval jako traktorista, v ČR jako dělník na stavbách. Na území ČR vstoupila v roce 1992, od roku 2003 již území ČR neopustil. Důvodem jeho odjezdu z Ukrajiny byla snaha vydělat nějaké peníze. Rovněž uvedl, že si myslí, že v případě návratu do vlasti by mu znovu začaly problémy s bývalou manželkou.

Krajský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, protože v projednávané věci se má za to, že žalobce i žalovaný s rozhodnutím o věci samé bez nařízení jednání souhlasí (§ 51 odst. 1 věta druhá s. ř. s.). Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Dle § 14 zákona o azylu platí: „*Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*“

Právě proti nedostatečnému zohlednění případu hodného zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu směřuje první žalobní bod. Žalobce má sice pravdu, že nebylo jeho povinností uvádět, jakého typu mezinárodní ochrany se domáhá, neboť zjišťováním okolností, zda jde o případ zvláštního zřetele hodný pro udělení humanitárního azylu, se má zabývat správní orgán z úřední povinnosti. V tomto ohledu skutečně nebylo namístě, aby žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí zmiňoval, že se žalobce udělení humanitárního azylu nedomáhal. Z kontextu odůvodnění napadeného rozhodnutí je nicméně zřejmé, že se ze strany žalovaného jednalo pouze o konstatování nad rámec posuzovaného, a nikoliv o stěžejní důvod pro neudělení humanitárního azylu. Z obsahu odůvodnění je naopak zjevné, že žalovaný při hodnocení podmínek pro udělení humanitárního azylu vycházel primárně ze sociální a ekonomické situace žalobce, z jeho věku a dobrého zdravotního stavu, který žalobce opakovaně potvrdil. Právě v souvislosti se zjištěním žalovaný uzavřel, že se v případě žalobce nejedná o zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu, tj. žalovaný se zabýval otázkou, zda případ žalobce lze považovat za případ hodného zvláštního zřetele. Výklad tohoto neurčitého právního pojmu a jeho aplikace na konkrétní skutkový stav je

soudem plně meritorně přezkoumatelný (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 – 27). Soud se proto zaměřil na otázku, zda žalovaný ve vztahu k tomuto neurčitému právnímu pojmu neučinil nesprávný úsudek a nepominul některý z případů hodných zvláštního zřetele, který by mohl ovlivnit jeho výslednou úvahu o udělení či neudělení azylu. V tomto ohledu však soud v postupu žalovaného pochybení neshledal, neboť žalovaný vzal v úvahu všechny relevantní skutečnosti, které v dané věci vylýnuly, přičemž pokud se zabýval celkovou situací žalobce, vzal v úvahu i délku jejího pobytu v České republice, která je z rekapitulační části jeho rozhodnutí dobře patrná.

Jako důvodnou soud neposoudil ani námitku o nedostatečném odůvodnění závěru o neudělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. V této souvislosti soud nemohl přehlédnout, že žalovaný správně uvedl, že v řízení nevyšly najevo skutečnosti, které by nasvědčovaly hrozbě vystavení žalobce nelidskému či ponižujícímu zacházení. Důvody jím uváděné (možné problémy s bývalou manželkou) takovými skutečnostmi být rozhodně nemohou, jelikož obtíže, které žalobce popsal (manželka mu nechtěla poslat dokumenty nezbytné k vyřízení nových dokladů, také zmíněné soukromoprávní majetkové soudní spory) bezpochyby nedosahují takové intenzity, aby vůbec bylo možné hovořit o **pronásledování** ve smyslu zákona o azylu. Navíc není důvodu se domnívat, že by žalobce nemohl využít možností obrany a ochrany, které mu právní řád Ukrajiny poskytuje. Jeho obecný poukaz na problémy tamějšího justičního systému nepostačuje k vytvoření závěru, že by právě žalobce měl být v případě návratu do vlasti vystaven jakémukoliv pronásledování.

Vzhledem ke skutečnosti, že od vydání napadeného rozhodnutí došlo na Ukrajině k zásadním společenským změnám, zabýval se soud nad rámec žalobních bodů i touto problematikou. Ohledně dalšího vývoje na Ukrajině soud uvádí, že je namístě aplikovat zásadu *non-refoulement* pokud „by byly dány důvody k ochraně žalobce před hrozící vážnou újrou v zemi původu, které žalovaný nezohlednil za situace, kdy již nepřichází v úvahu žádné další řízení, v němž by mohla být ochrana poskytnuta. Poznatky k tomu zpravidla vyplývají z vyjádření žadatele v žádosti nebo při pohovoru a ze skutečností zjištěných o zemi původu v řízení či známých z jiných řízení, či známých obecně. Pokud tedy soud má k dispozici poznatky o tom, že žadateli o azyl je nezbytné poskytnout doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu, neboť její neposkytnutí by bylo narušením zásady *non-refoulement* a ochranu již nelze poskytnout v jiném řízení, rozhodnutí žalovaného zruší, aniž by taková skutečnost musela být žalobou výslovně namítána. (...) Ve věcech mezinárodní ochrany totiž existují mezinárodní závazky, které je třeba respektovat (...). Soud tedy musí nad rámec žalobních bodů respektovat princip *non-refoulement* vyplývající z Ženevské úmluvy a i z čl. 3 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“ (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Azs 79/2009 – 84, publikované pod č. 2288/2011 Sb. NSS).

Zdejší soud je tedy při obecné známosti aktuální vnitřní bezpečnostní situace na Ukrajině povinen vyhodnotit, zda jsou dány důvody pro neaplikování ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., tedy zda má přihlížet i ke skutečnostem relevantním pro možné udělení doplňkové ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. K této problematice NSS v rozsudku ze dne 22. 4. 2011, čj. 5 Azs 3/2011 – 131 uvedl, že „[k]rajský soud je povinen se odchýlit od § 75 odst. 1 s. ř. s. a přihlížet i ke skutečnostem relevantním z hlediska mezinárodní ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tehdy, pokud by v daném případě neshledal dostatečné záruky k tomu, že budou tyto nové skutečnosti

posouzeny v novém správním řízení k tomu příslušným správním orgánem z hlediska respektování zásady non-refoulement a že bude mít žadatel o mezinárodní ochranu možnost dosáhnout soudního přezkoumání tohoto nového rozhodnutí dříve, než by mělo dojít k jeho navrácení do země původu. Tuto otázku je třeba posuzovat vždy individuálně, tedy vzhledem ke konkrétní situaci daného žadatele o mezinárodní ochranu. (...) Dostatečné záruky pro respektování zásady non-refoulement budou dány v případě, že bude vzhledem ke konkrétním okolnostem věci zcela zřejmé, že žadatel bude mít možnost podat novou žádost o mezinárodní ochranu (§ 3 odst. 2 ve spojení s § 10 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu) a že tato nová žádost bude přípustná (§ 10a zákona o azylu).“

Vzhledem k obecně známé aktuální bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce (alespoň v některých částech), není důvodu pochybovat o tom, že se jedná o skutečnost, která může mít z hlediska naplnění podmínek doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu relevanci, přičemž žalobce ji, objektivně vzato, nemohl uplatnit již v předchozím řízení před žalovaným.

Žalobci nicméně nic nebrání v tom, aby neprodleně poté, co obdrží tento rozsudek zdejšího soudu, učinil u příslušného útvaru cizinecké policie nebo v přijímacím středisku (viz § 3a zákona o azylu) prohlášení o mezinárodní ochraně. Za této situace bude žalovaný povinen umožnit mu, v souladu s § 10 zákona o azylu, podat novou žádost o mezinárodní ochranu (novelou zákona o azylu, provedenou zákonem č. 379/2007 Sb., byla z § 10 zákona o azylu vypuštěna dvouletá lhůta, před jejímž uplynutím nebylo možné opakovaně žádat o mezinárodní ochranu). Pokud žalobce podá novou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou bude opírat o změnu bezpečnostní situace v zemi původu, která vyšla najevo v nynějším řízení před krajským soudem, bude žalovaný povinen posoudit tuto žádost jako přípustnou minimálně v rozsahu takového tvrzení, a to právě z důvodu existence mezinárodního závazku *non-refoulement*, který musí být respektován.

Lze tak uzavřít, že ač v dané věci existují z hlediska mezinárodní ochrany nové relevantní skutečnosti, které nebyly v řízení před žalovaným zohledněny (neboť se v té době ještě nestaly), má žalobce dostatečné právní záruky pro to, že mohou být dodatečně posouzeny k tomu příslušným správním orgánem v novém správním řízení, pokud takové řízení vyvolá. Případné nové rozhodnutí o takové žádosti by pak podléhalo soudnímu přezkumu.

Pouze pro úplnost lze dodat, že i kdyby žalobce novou žádost o udělení mezinárodní ochrany nepodal, není možné v případě, že by existovaly důvody znemožňující vycestování, realizovat jeho správní vyhoštění na základě stávajícího rozhodnutí o vyhoštění. Takový postup by byl totiž v rozporu s § 120a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o pobytu cizinců), dle něhož vzniknou-li důvody znemožňující vycestování cizince po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyhoštění, policie vydá nové rozhodnutí ve věci (§ 101 správního řádu), po vyžádání nového závazného stanoviska žalovaného podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Případně nově vydané rozhodnutí o vyhoštění žalobce by bylo (po vyčerpání řádných opravných prostředků ve správním řízení) taktéž možné napadnout správní žalobou. Pokud by žalovaný v závazném stanovisku dospěl k závěru, že vycestování žalobce není možné, byla by poté policie povinna žalobci podle § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců vydat vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť neměl ve věci úspěch; žalovanému správnímu orgánu pak náhrada nákladů řízení nepřísluší. Odměnu soudem ustanovené zástupkyni žalobce určil soud ve výši 10.200,- Kč. Tato částka sestává z odměny advokáta ve výši 9.300,- Kč za tři úkony právní služby po 3.100,- Kč [převzetí a příprava zastoupení, sepsání doplnění žaloby, a sepsání repliky k vyjádření žalovaného – § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a), d) a odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] a ze tří paušálních částek jako náhrady hotových výdajů po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 30. září 2015

JUDr. Dalila Marečková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová